996.1 EEG 2de fase Archief

COPIE-MEMORANDUM No.637/63

Van: Chef DIE datum: 8 juli 1963

Aan: M en T

Onderwerp: "Werkprogramma 1963" tijdens a.s. EEG-Raadszitting.

Er zijn vier grote punten ter bespreking overgebleven. Dit zijn: de contacten met de Engelsen, een aantal financiële landbouwregelingen, de bevoegdheden van het Europees Parlement en de fusie van de Executieven.

De drie laatstgenoemde onderwerpen zijn nog nimmer op ministerieel niveau besproken, aangezien men zich tot nu toe heeft beperkt tot de contacten met de Engelsen. Wat de financiële landbouwreglementen betreft is van belang, dat de Belgische, Duitse en Nederlandse delegaties weigeren om voor de twee belangrijkste reglementen een datum voor de totstandkoming vast te stellen. De Fransen willen een kortere termijn en de Italianen en Luxemburgers een iets langere. Het Nederlandse standpunt ware te handhaven. De problemen van het Europees Parlement en de fusie zijn U bekend. De Ministerraad van jl. vrijdag heeft zich nog accoord verklaard met een Italiaans amendement op de tekst voor de fusie. Overigens bestaan over deze tekst nog wel verschillen van mening, ook tussen de Vijf onderling.

Het voornaamste punt betreft echter de contacten met de Engelsen. De voorgestelde tekst bestaat uit twee delen: een principieel gedeelte in het concept-werkprogramma zelf en een gedeelte (annex I) dat bestemd is om in de notulen te worden opgenomen. Dit laatste gedeelte behandelt de modaliteiten van de contacten. Hoewel de eigenlijke verschillen van mening voornamelijk gaan over de modaliteiten is het wellicht toch nuttig te doen vaststellen of de Raad, gesteld dat men het over de modaliteiten eens zou worden, het eerste, het principiële gedeelte kan aanvaarden. Hierin staat met name een omschrijving van de doelstelling van de contacten, die bijzonder goed is geformuleerd en waaraan wij zeker moeten vasthouden:

> "Ces échanges de vues serviront à éviter autant que possible que soient prises de part et d'autre des mesures qui pourraient avoir des répercussions défavorables en ce qui concerne les relations mutuelles, et à garder ouvertes, tout en se consacrant à la poursuite du développement de la Communauté, les possibilités pour l'adhésion ultérieure".

Indien de Raad het eens zou kunnen worden (slechts de Fransen hebben tot nu toe een reserve gemaakt) over deze doelstelling, zou er een belangrijke principiële uitspraak door de Gemeenschap zijn gedaan, waarop wij later zouden kunnen teruggrijpen. Zou de Raad het niet eens worden over deze tekst dan zou dit een duidelijker verschil van mening opleveren dan een

voortgezet

© NA, 2.05.118, Buitenlandse Zaken, Blok 2, 1955-1964 (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 20992
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/S01831

voortgezet gesprek over de modaliteiten waar men tenslotte al spoedig in kwesties van meer of minder terecht komt, ook al zijn deze vraagstukken nog zo belangrijk voor het slagen van de consultaties.

Wellicht zal Frankrijk zich niet willen uitspreken voordat men het ook eens is geworden over de modaliteiten. Een gesprek daarover behoeft geenszins uit de weg te worden gegaan, maar het zou nuttig zijn uiteindelijk weer bij de doelstelling terug te keren. De Fransen hebben kennelijk de Duitsers niet kunnen bekeren tot het z.g. voorstel-Wormser, inhoudende een driemaandelijkse rotatie tussen de hoofdsteden, in plaats van regelmatiger bijeenkomsten te Brussel met de P.V.'s en vertegenwoordigers van de Europese Commissie. Het voorstel-Wormser is dan ook volstrekt onacceptabel, aangezien met zekerheid mag worden aangenomen dat de contacten op deze wijze volstrekt zullen verzanden.

De volgende eisen dienen m.i. te worden gesteld:

1e. regelmatig overleg, b.v. tenminste eenmaal per maand;

2e. niemand dient een monopolie of een recht van veto te hebben ten aanzien van het vaststellen van de agenda;

3e. er dient zoveel mogelijk aansluiting gezocht te worden bij het werk te Brussel: vergaderingen te Brussel met P.V.'s en vertegenwoordigers van de Europese Commissie lijken daarvoor aangewezen.

De Italianen hebben nog voorgesteld dat de Commissie de gedachtenwisselingen zal inleiden. Hiertegen bestaat geen bezwaar mits dit niet betekent, dat de Commissie het uitsluitend recht zou hebben om vraagstukken aanhangig te maken.

Afgezien van deze punten zullen er ook nog enige details te regelen zijn, zoals de wijze van stemming over agendapunten, het vooroverleg van de Zes, waarover nader valt te praten.

Mede gezien de resultaten van het top-overleg te Bonn zal men het in de Raad hoogstwaarschijnlijk niet eens worden. Volgens berichtgeving van Baron van Ittersum zouden de Duitsers er de voorkeur aan geven de zaak voorshands ongeregeld te laten. Dit zou uiteraard het risico met zich mede kunnen brengen, dat de EEG zich weer in beweging zet zonder dat een regeling is getroffen voor één van de punten, die na het afbreken van de Engelse onderhandelingen door de meeste landen als essentieel werden beschouwd. In ieder geval zal duidelijk moeten worden vastgesteld, dat de indertijd door Minister Schröder gelanceerde idee van een actieprogramma van de baan is. Dit wil niet zeggen dat er niets meer in de EEG zal gebeuren, maar de vaste lijn is afgebroken en niemand zal bereid zijn meer iets "op crediet te leveren".

Frankrijk zal ongetwijfeld dan opnieuw de vraag stellen of ook de overeenkomst van 9 mei jl. niet langer als geldig wordt beschouwd, waarbij werd afgesproken dat vóór het einde van het jaar de Raad een beslissing zou nemen over een drietal landbouwverordeningen en over een mandaat voor de Kennedy-onderhandelingen.

Hoewel

Hoewel de beantwoording van deze vraag uiteraard zal afhangen van de omstandigheden van het ogenblik, waarop de vraag wordt gesteld, moge ik reeds nu op het volgende wijzen. Hoewel de Duitsers in het officiële communiqué van de Frans-Duitse besprekingen erkend hebben dat - ondanks alles - de totstandkoming van de verordeningen voor rundvlees, zuivel en rijst vóór het einde van het jaar "ein wesentliches Ziel" is, blijkt anderzijds uit berichtgeving van Hr Ms Ambassadeur te Bonn, dat de Duitsers wel degelijk gesteld hebben dat uitvoering van het besluit van 9 mei een gelijktijdige regeling van alle onderwerpen van het actieprogramma met zich mede diende te brengen. De Duitse houding in de Raad dient te worden afgewacht. Wel kan reeds nu gesteld worden, dat het opzeggen van de overeenkomst van 9 mei niet absoluut noodzakelijk is voor de bereiking van het doel: de Fransen voor de aanvaarding van de drie landbouwreglementen meer te laten betalen dan alleen een twijfelachtige medewerking aan het mandaat voor de Kennedy-onderhandelingen. Dit doel kan ook bereikt worden door te wijzen op de relatieve waarde van de overeenkomst van 9 mei, waardoor de Fransen er aan worden herinnerd, dat tijdschema's voor het nemen van Raadsbesluiten slechts zin hebben voorzover er bij alle partijen de wil aanwezig is om door het doen van wederzijdse concessies de Gemeenschap vooruit te brengen. Een verklaring van de volgende strekking zou daartoe kunnen dienen:

"Uiteraard blijft het Raadsbesluit van 9 mei van kracht, maar we dienen ons onder de huidige omstandigheden wel af te vragen of de Raad er in zal slagen aan zijn besluit tijdig geheel uitvoering te geven. Wij kwamen op 9 mei overeen om vóór het einde van het jaar een aantal beslissingen te nemen. Hierbij zijn wij er van uitgegaan dat de EEG ook op andere terreinen vorderingen zou maken, hetgeen de wederzijdse bereidheid tot het doen van concessies zou kunnen bevorderen. Deze bereidheid lijkt mij absoluut noodzakelijk om uitvoering te geven aan het besluit van 9 mei. Het moet echter zeer de vraag worden geacht of de Lid-Staten, nu één van hen op een essentieel punt niet heeft willen toegeven en daardoor het gehele actieprogramma onmogelijk heeft gemaakt, nog wel in dezelfde mate als voorheen bereid zullen kunnen worden gevonden om die concessies te doen. De Lid-Staten zullen deze bereidheid ongetwijfeld mede doen afhangen van de mate waarin zij op andere gebieden satisfactie voor hun gerechtvaardigde verlangens kunnen krijgen. Dit geldt in ieder geval voor de Nederlandse Regering. Het is nu eenmaal niet mogelijk de activiteiten van de EEG te beperken tot de uitvoering van het besluit van 9 mei."